

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.
A szerkesztő lakása: Pestvárosi úton 4-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetések minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kéretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhasabos pettisor első hirdetésnél 4 kr., többszöri-
nél 3 kr. Kinostári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

A kikinda—pancsovai vasút ügyében a „Pesti Napló” közzé tett megjegyzést közöl.

A temesvár—orszói vasútra vonatkozólag létesült egyezményt, mint tudva van, a romániai kamra elfogadta. A kikinda—pancsovai vasútvonalra vonatkozólag a „Torontál” azt írta, hogy az e vonal tárgyában Budapesten járt küldöttségnek a miniszterelnök általi fogadtatása, — illetőleg a kapott válasz „rosz benyomást” okozott Torontálban. E tárgyban megbízható forrásból a következőkről értesülünk:

A kormány az orszói csatlakozás ügyében — mint tulvalevő, a román kormánnyal közel ebb alkudozásokat folytatott, melyeknek folyamában azt tapasztalta, hogy a fennforgó nehézségek egy része az államvasutttársaságtól ered.

Még függőben voltak az alkudozások s a magyar kormány mindent elkövetett, hogy a keleti vasutat a tömösi csatlakozás együttes megnyitásának kieszközölésével megmentse, midőn a torontál-megyei nagyszámú küldöttség megjelent és azon óhajta fejezi ki: adassék át az orszói csatlakozásán kívül egyszersmind az államvasut—társaságnak a kikinda—pancsovai vonal is — azon vonal, melyre a magyar kormány minden percében vállalkozott, a ki biztosíték nélkül is hajlandó azt kiépíteni.

E kívánság az államvasutttársaság érdekében az alkudozások ama válságos percében legalább is inopportunnak volt mondható, és a kormány elnökének válasza nem lehetett más, mint a mi csakugyan volt is, hogy t. i. a kikinda—pancsovai vonal kérdését az orszói csatlakozásától külön választani fontos országos érdekek parancsolják s e vasút kiépítésének kérdése időlegesen elhalasztandó. A miniszterelnöknek a körülményekhez szabott egész általánosságban adott válaszából e szerint azt kimagyarázta, hogy a kikinda—pancsovai vonal kiépítésének jogosult kívánsága végleg elejtett volna, annál kevésbé lehet, mert válaszában határozottan ki is emelte, hogy e vonal kiépítésének a körülmények által parancsolt elhalasztása legkevésbé sem egyértelmű a vonal elejtésével.

Ha tehát Torontálmegyének lakossága — fejezi be sorait tudósítónk — a mondottnak tekintetbe veszi, méltányolni fogja úgy az országos érdekeket, mint a kormány kényes helyzetét abban a válságos pillanatban és nem fog a miniszterelnöknek a perc inopportunitásából oly intenciókat kimagyarázni, melyek a kormánytól bizonyosan távol állanak.

A fentebbi cikkre vonatkozólag közzé tett megjegyzésünk van:

„A torontál-megyei nagy számú küldöttségének a magas kormány elnökénél megjelenése és abbéli óhajának kifejezése, miszerint az orszói csatlakozáson kívül adassék át, egyszersmind az államvasut társaságnak a „kikinda—pancsovai” vonal is, — az alkudozások válságos percében legalább is inopportunnak tekintendő volt.” Ez az idézett sorokból tisztán kiolvasható, de van ott még más valami is t. i. az, hogy az érintett küldöttség az államvasut társaság érdekében járt volna el; mintha tehát ezen küldöttség az államvasut társaság inscenirozásából és rábeszéléséből tüntetésekre vállalkozott volna.

Midőn „Torontál” című lapunkban említettük, hogy a kikinda—pancsovai vasut tárgyában Budapesten járt küldöttségnek a miniszterelnök általi fogadtatása, illetőleg a kapott válasz rossz benyomást okozott, és midőn ezen hírből kiindulva, hozta a „Pesti Napló” érintett esti kiadásában, a fentebbi sorokat helyén látjuk némely ellenészrevételeket koczkatlatni,

melyek szerint a kellő kiigazítások mellett az olvasó közönség előtt valóságos tényálladék megismertessék.

Tudva van, miszerint a nyilvános lapokban hirdette volt, hogy a magas kormány a temesvár—orszói vasútra vonatkozólag létesült egyezményt a ház asztalára leteendő, a „kikinda—pancsovai” vasuti törvényjavaslatot ezzel egyidejűleg vissza veszi: — hogy ezen hír Torontálmegye nagy közönségére nézve megdöbbentőleg hatott, át fogja látni mindenki, a ki tudja Torontálmegyének viszonyait, melyek a kikinda—pancsovai vasutnak kiépítését hangosan követelik, és a ki tudja, hogy ezen vasutnak építése már kezdettől fogva a vasuti hálózatba be volt véve és aziránt a törvényjavaslat be is volt adva, s ezen javaslat tárgyalása csak azon okból maradt el, mert az országgyűlés azon alkalommal agyon beszélte. — s így az utóbbi hír pedig minden reményt a kérdéses vasut építése iránt megsemmisíteni látszott.

Igen természetesen hivatta érezte magát Torontálmegye a „kikinda—pancsovai” vasut tárgyában, mind a magas kormányhoz felírni, mind a törvényhozó testnél kérvényezni annál is inkább, mert hazánk több részeiben vannak vasutak, melyek legalább még most az állampénztár kárára szolgálnak, még más részről a „kikinda—pancsovai” vonalra minden percében kapható vállalkozó, a ki biztosíték nélkül is hajlandó azt kiépíteni, azonfelül pedig egyike volna a vasuti vonaloknak, mely az államnak képes lenne legtöbb hasznot hajtani.

Torontálmegyében a kereskedelemnek főhelye Nagy-Beeskerek városa lévén, a hová a megye minden részei gravitálnak s e vasut által a világgal összeköttetés, virágzó városra nőhetné ki magát és hazánk déli vidékében szerencsés hatással bírna: a kikinda—pancsovai vasutnak nagy fontosságát megfontolva a hazánk vélnél jó szolgálatokat tenni, midőn küldöttséget mint a város kebeléből, mint pedig a vidékről oly egyenlőségekből állított össze, kik a közkívánság képviselőiben ajánlottak, és mely küldöttség a miniszterelnöknel megjelent.

Ezen küldöttség ennélfogva nem Torontálmegyének küldöttsége volt, és köztök sokan a megyei bizottság sorából ugyan, de nem mint ilyenek, hanem mint a megyében lakó honpolgárok voltak a jó ügy érdekében, és azért e tekintetben a „Pesti Napló”-ban, mely szerint torontál-megyei küldöttség említették, a tévedést felvilágosítván, határozottan ellene kell mondanunk annak is, mintha ezen küldöttség az államvasut társaság érdekében és ennek rábeszéléséből tiszteltet volna a miniszterelnöknel, az ily ráfogás a volt küldöttség el nem vállalja, sőt jogosítva érzi magát, magáról jobb véleményt követelni akkor, midőn honpolgári érzetében közhasznú dolgok létesítése végett, a miniszterelnöknel jár el.

Még kevésbé vállalja el a küldöttség hogy a miniszterelnöknel, „inopportunnak” volt, mert hisszük hogy a kormányhoz kérelemmel járulni mindenkinek szabad, annál inkább népküldöttségnek oly kormánytól, mely a nép képviselői rendszer kifolyása: arról pedig a küldöttség éppen nem tehet, hogy midőn a magas kormány az orszói csatlakozás ügyében alkudozásokat folytatott nehézségeket tapasztalt, melyek az államvasut—társaságtól eredtek! de a küldöttség nem is azt kérelmezte, hogy az orszói csatlakozáson kívül adassék át egyszersmind a Kikinda—pancsovai vonal is és így ez alapon sem áll az inopportunitási vád, hanem igen is, kérelmezte, hogy a már egyszer a törvényhozó test elébe letett Kikinda—pancsovai vasuti javaslat ne vétetnék vissza, és midőn erre való nézve a küldöttség megnyugtatta nem lett, ebben a küldöttség csakugyan a „Kikinda—pancsovai” vonal kiépítésének

jogosult kívánságát a magas kormány részéről végleg elejtettnek látta, a mi rossz benyomást okozott.

Egyébiránt e dologban is el lehet mondani, hogy nem oly fekete az ördög, mint a hogy azt festeni szokás; mert ha „Torontál”-ban a honpolgárok a miniszterelnök általi fogadtatás és válaszával meglegedve nem is voltak, — a magas kormányhoz rossz intenciókat nem tulajdonítottak, sőt bizva meggyenk kormányzata élén levő férfiakban ezek igérete képes volt, a máris felzigatott kedélyeket egy időre lecsendesíteni s hisszük, hogy midőn az országos érdekek megengednek, a kikinda—pancsovai vasutnak felépítése sem fog elmaradni.

Ennyit felvilágosításul. (Szerk.)

APRÓSÁGOK.

Mult vasárnapon Ofszencza községében bíró-választás lévén, az ottani szelleműs és igen derek r. k. X. úr ebédet is rendezett, melyre a következő meghívó jelent meg az illető hivatalosoknál:

„Kakas Marcz és Tyúk Trézi gyászba borzadtan jelentik Kikiros és Pipiske hascsikorgatva kedvelt ikerfajzatuknak tojásból lett kibúfkenezésük 3-ik hónapjában történt nyakkitekérését.

A dög-temek illő eltakarítása és szőlőnedvvel behalzsamirozása a gynomor dél-hangok kongásának időtájában fog a véghezvívők által végre vitetni. Bieska húsos csontjaikra!”

X. úr azt mondta multkor a casinóban, „hogy csak addig szeretne még élni, míg a kikinda—pancsovai vasutvonal kiépül?”

Egy fennjárt küldöttségi tag azt felelte rá: „hogy hét évvel akarna tovább élni mint Methusalem.”

Elleméren Mita Taparicski nevezetű földművelő feleségének 4 élő gyermeke született.

Az apa annyira megijedt e bő áldáson, hogy így kiáltott fel: — Ez már mégis szörnyűség, öt évig nem volt a feleségemnek gyermeke, s most ihol van ni, egyszere kipótolta. — Ez idén bajosan ad a vetésem ennyi magot.”

(Ez komoly való).

A német városban egy csizmadia mesterember erősen udvarolt X. festő csinos feleségének.

A festő élt a gyanúperrel és a talpaló atyafit meglesvén két segédével lefogatta, s az éppen friss festékek ellátott kádba egynehányszor bemártatta, mondván: — Befestettek szomszéd, hogy a ménkő se ösmerjen reád.”

A boldogtalan csizmadia oly két színben jött ki az indigos kádból, hogy maga sem ismert magára. — Azóta nem mer az utcán mutatkozni, mert úgy néz ki, mint a „Kékszakkallu herceg”, csak hogy ez „Kékszakkallu csizmadia lehetne, ki feleségének azt mondta, hogy a szomszédában a vásznat segítette festőbe mártogatni, s az egyensúlyt valahogy elvesztette, s így került Indiába, illetőleg az indigos kádba.

(Zsebkendő távirada.) Van virágyelv, szem-, legyező-, sőt még lábnyelv is; — de a nő lángész még egy titokteljesebb nyelvet is feltalált, — mely egy szót sem szól, mégis megérthető. — Ezt az új nyelvet „zsebkendő táviradnak” hívják, és az amerikai kaczer világnál nagyban divatozik.

A zsebkendőt az ajkakhoz emelni, azt jelenti, hogy ismeretséget akarunk kötni; kezeink között ha szétbontjuk, engedelmet adunk; függőlegesen tartani annyit jelent, hogy rokon szeretünk; kéz körül sodorni, közönytiséget jelent; az áll alatt tartani jelenti szeretlek! a jobb archoz szoritani, gyöngéd „igent” ad tudtul; — a bal arczra borítva határozott „nem”-re mutat, ha a jobb kézesuklón van körültekerve, tudhatjuk, hogy más szeret; a balkaron azt jelzi, hogy ne alkalmatlanokdjék; vállra téve, hogy kövessen; két végénél tartva, hogy várjon; a homlokon körülkötvé, meglepetésre mutat; jobb fülön tartani egyenlő azzal, ön kiállhatatlan; a mutató ujra göngyöltive: mennyasszony vagyok; a gyűrűs ujra, férjnéi vagyok.

Tudvalevő, hogy Erzsébet Mária Stuart vére után szomjuhozott. Leicester gr., első embere Erzsébetnek, minden igyekezetét oda irányza, hogy tettében úgy s oly módon járjon el, hogy sem magát, sem pedig a többi koronás főket szegény gyalázatba ne hozza.

De mikép rázzam le nyakamról? szólott az elke-seredett királynő. Hagyja őt illemmel kivégeztetni, felelt Leicester gr. nyugodtan. Illemmel? Kérdé csodálkozva Erzsébet királynő, — de hogyan, miképen?

Csak úgy, folytató a gróf, ha a bakó helyett csupán csak egy gyógyszerész küld hozzá.

Erzsébet királynő később, miután a szegény Mária Stuartot lefejezteté — igen gyakran keserűen bánta meg, hogy a gróf ördögi tanácsát meg nem fogadta.

N.-Beeskerek, 1874. maj. 27.

„Az ország szellemi és anyagi jólléte” azon czél, mely felé hazánk minden polgára egyaránt törekszik.

A törvényhozás, a kormány, a municipiumok, a sajtó és minden egyes polgára az országnak — mint megannyi tényező — hivatva van rendeltetése, hatalma, állása, joga és tehetsége szerint kötelességszerűen közreműködni ama czél elérésére, és sem fáradságot nem kimélni, sem alkalmat el nem mulasztani, mi által eredményezhető a jó siker.

Ezen kötelesség érzetétől áthatva, szabadságot veszünk magunknak oly tárgy megvitatásába bocsátkozni, mely a közügyek során nem a legutolsó helyet foglalja el állami életünk szerves egészében, a mennyiben a községeket, — az adózókat, a haza lételének ezen talpkövet — illeti, — melyeknek felvirágzása és kiknek boldogsága és meglegedése elkerülhetlen feltétele az ország jóllétének.

Elmondandjuk a községek szervezetére, belrendezésére és igazgatására vonatkozó 1871. évi XVIII. cikkre nézve csekély véleményünket és alkalmat szolgálatandnak az eszmecsérésre, ennek folytán pedig a czélszerű és égető szükségét képező némi javításokra.

A gyakorlathoz folyamodunk, és ebből meritendjük érveléseinket, kimutatva egyúttal, hogy az 1871-ik évi XVIII. törvénycikk hiányossága miatt oly esetek fordulnak elő, melyek elintézésében a törvény világos rendelete hiányában csak belátása szerint kénytelen bebecsátkozni a megyei bizottság, és csak arbitrárius határozatot hozni.

Az idézett törvénycikk 26. §-a elősorolja azon községi határozatokat, melyeknél a megye helybenhagyása szükséges. Felfogható a törvényhozó szándéka, és igen érthető e szakasz szelleme, mely a megye felügyeleti és ellenőrzési jogát állapítja meg, de kérdeznünk bátor-kodunk.

1-ör. Ki tudja, hány ily határozatot és mikor hozza azt a község?

2-ör. Ki biztosít arról, hogy a helybenhagyást igénylő eféle határozatok a megye hatóságához felterjesztetnek?

Torontál vármegye, belátva a törvény ebbeli hiányát, határozatilag intézkedett, utasítván szolgabíráit, hogy a községeket időről időre bejárva győződjenek meg a hozott községi határozatok minőségéről, tehát arról, vajjon a községek előjárói és képviselői teljesítik-e a 26. §-ban előirt köteleességeket? — De a megyének ezen intézkedése éppen azt bizonyítja, hogy a 26-ik §-nak nincsen meg a kellő sanctiója, hogy tehát a törvénynek ezen része hiányos, pedig nagy baj, ha a törvényben oly lézag fordul elő, mely megzavarhatja a helyes és pontos közigazgatást és kizárja az egyöntetű eljárás lehetőségét.

Csekély felfogásunk szerint megkivánja úgy a községek mint az egyesek érdeke, hogy a községi előjárók a képviselő testület közgyűlésein felvett jegyzőkönyveket a járási szolgabíró utján negyed évenként az alispánhoz bejelenteni törvényileg kötelezessenek.

Ez nem praejudicialna a községi önkormányzatnak, s legkevésbé sem zsbabasztaná a községek menétét, úgy mint nem praejudicial a vármegyéek autonómiajának és nem hátráltatja az ügyek menétét azon intézkedése a törvénynek, mely szerint a bizottsági közgyűlések jegyzőkönyvei a kormányhoz felterjesz-

tennek; sőt ellenkezőleg, — az általunk javallott ezen intézkedés folytán önkénytelenül jutna tudomásába a járásheli szolgabíró minden a községben történt intézkedésnek, az alispánnak pedig alkalma nyílne meggyőződni a községi képviselő helyes vagy helytelen eljárásáról, és a községi vagyon mikénti kezeléséről, s oly határozatokat, melyeknél a 26. §-a értelmében a megyei helybenhagyás szükségeltetik, a közgyűlés által elintéztetni.

Lenne még egy igen fontos oldala ezen általunk ajánlott eljárásnak, a községi vagyon kezelésénél. Mert ha a községi képviselő közgyűléseinek jegyzőkönyve ellenőrzés végett fel nem terjesztetnek a megye alispánhoz, és ha az illető szolgabíró figyelmen kívül hagyva a megyei határozatot, a községi jegyzőkönyveket meg nem tekinti: dacára annak, hogy a községi előjárók felelősek, igen gyakran hozható szabály és törvényellenes határozat, kárt szenvedhet a község és ennek egyes lakosa, és a megyének soha sem lehet alapos tudomása a községek szellemi és anyagi fejlődéséről.

Ellenben ha a községi közgyűlések jegyzőkönyvei az alispánhoz kerülnek, ez utóbbi képes lenne pontosan kezelni a közigazgatást és mindenkor pótolni a netaláni mulasztásokat.

Nem szándékunk docirinaer modorban untatni a tisztelt olvasót több egyes példák elősorolásával, de biztosíthatjuk, hogy számtalan eset harezól véleményünk mellett, és hogy az általunk ajánlott ellenőrzésnek ezen neme sem nem felesleges, sem a községekre nézve nem káros, sem egyes lakosok jogai tekintetében nem sértelmes.

Az 1871-ik évi XVIII. törvényzikk VII. fejezete rendelkezik az előjárók és képviselők felelősségéről, s míglen a 87-ik §. a mulasztás vagy gondatlanság folytán okozott kárban rendeli elítélhetőnek a képviselőt, róla az esetben: ha hűtlenül kezeli a község vagyonát, vagy sikkaszt meg nem emlékezik többé a törvény, és ez szerint ő maradhat mindaddig képviselő, míg a 39. §. értelmében vagy tetteles katonává nem lesz, vagy vizsgálati fogságba nem tetetik, vagy csödbe nem esik, vagy végre, ha a 12. §. szerint nem bírli a község javadalmait és a községgel szerződési vagy számadási viszonyba nem lép.

Ezen rendelete a törvénynek roppant kárával jár a községnek, és az egyes lakosoknak: mert a törvényben nincsen mondva, ki rendeli el a vizsgálatot a vétke községi képviselő ellen? nincsen mondva felfüggeszhető-e állásuktól a képviselők, s ki állt? és végre elmozdít-hatók-e, ha vétkek bebizonyul? — nincsen intézkedve a törvény VII. fejezetében az iránt: vajjon ki rendeli el a vétke községi képviselő ellen a község nevében a kárkeresetet az esetben, ha az előjárók is vétkesek a képviselőkkel együtt? és a község pénztára károsodott.

Számtalan panaszok (főleg a volt határvidékekből) fordulnak elő a megye bizottsága előtt a községi képviselők ellen: de a megye nem lévén a törvény szerint feljogosítva a községi képviselőt felfüggeszteni, és elenük a tisztivagy kárkeresetet indíttatni, a panaszolt képviselők megmaradnak állásukban, és folytathatják egész bátorsággal megkezdett üzérkedésüket, mintha indemnyitve bírnának hat évig.

A becsatolt határvidékekben hatály-

ban volt, 1872. évi június 8-án kelt legfelsőbb rendelettel szabályozott községi rendezés, jelesen ennek 27. §-a értelmében fel volt hatalmazva a hadi főparancsnokság rendkívüli esetekben a képviselő testületet feloszlatni és új választásokat elrendelni. — az 1871. évi XVIII. törvényzikk szerint arra nincsen a megyének joga, következőleg törvényünk e tekintetben hiányos, pedig szükséges erről intézkedni, ha csak azt nem akarjuk elhinni, hogy a községi képviselők csalhatatlanok; szükséges tehát, hogy az 1871. évi XVIII. törvényzikk 91—101. §§-ai a képviselőkre is kiterjesztessenek és azok eljárásának határ szabassák.

A községi jegyzőkre vonatkozó része az 1871. évi XVIII. törvényzikknek szinte nem eléggé világos: mert míglen a jegyzőt előjárónak mondja a 64. §. 3-ik bekezdése s míglen az előjárók ellen a 91—101. §§-ai szerint csak a rendes bíró mondhatja ki ítéletileg a dorgálást, a bírság- vagy hivatalvesztési büntetést; addig a jegyzőt ellen a 70. §. nyomán közigazgatási úton mondható ki a hivatalbóli elbocsátás, mi minden esetre praecariusabb, mint a többi előjárók sorsa.

Ha tetszik egy szolgabírónak a községi jegyzőt megfosztani kenyerétől, valami mulasztással vádolja és a 91. és 92. §§-ok értelmében mint előjáró ellen vizsgálatot rendel, felfüggeszti hivatalától, azután vagy tisztí kerestet indíttat ellene a rendes bíró előtt, vagy közigazgatási úton bocsátja el hivatalából; tehát a jegyző sorsa százszorta számadóbb, mint a bírőé vagy más előjáróé, és felette nemesak a rendes bíró jogérvényes ítélete lehet döntő, hanem a pártduhuzúlte korteskedés koczkaája is határozhat jövője felett, és a megye gyűlése megfoszthatja kenyerétől.

(Vége következik.)

N.-Beeskerek, június 11-én.

Azt mondja a „Somogy“ t. collegánk, hogy „ne búsuljunk.“

Igaza van! ha az ország gondja növekedik, gazdasága pedig fogy, a gonosz idők folytán, kipótolják azt a pártok országiszerte: ha pedig a megye érdekeiért például a Kikinda—pancsovai vasút kiépítéséért kérelmezünk, azt felelik „csak egészség“ és ne búsuljunk.

Dehogy búsulunk?

Van hála az istennek: Deákpárt, középpárt, legszélsőbb baloldal. 48-as párt, nemzeti párt, a szászok párta, s ha ilyen úszályos jó idők járnak, mint az 1873. év tavasza felé, úgy még kinövi magát legalább 5—6 párt ez év alatt, így aztán megelünk valahogyan, csak hasonló bőségben tiszta búzánk teremjen!

Midőn azelőtt három párt volt, a 69-es években gondolkodtunk, hogy vajjon melyik akar hát jót? Lehet gondolni, hogy milyen zűrzavar van most, midőn a sok hírlapot, program- és leveleket megereszti Pestről, s döntik velők a megyéket.

Hát még ha a megyei pártokat is összeszámítjuk, akkor jön még csak ki a gyönyörűség mulatság? Pedig ilyenek is vannak a megyékben, példa reá „Torontál.“ Ez is szerencsés volt, egy pár hadvezért bírhatni kebelében hadseregek nélkül, nagy kapacitásokat üres fejjel, hazamentőket saját érdekeik köpönyegével?

No de azért ne búsuljunk, hisz megszületik az annyira régen várt vasútunk

Kikindától, magunk sem tudjuk, hogy hova? .. de hogy a Zimony—budai vonal kiépítették, az már kétségen felül áll.

Hja! hiába, mi igen okos emberek vagyunk; aztán alkotmányos életet is élünk, s így igen természetes, hogy mindenkinek megvannak szabadalmazott jogai, a szólas szabadságát is élvezhetjük, nincs kifogása ellene senkinek, legfeljebb egy-két képviselőnek, a kik nem szeretik, ha fáradozásaik közepette, a mit a haza nagy javáért tésnek, mi is kérünk tőlök valamit; mert e megye érdekei szívükön fekszenek, s tudják mit kell érte tenni és a követelésben meddig menni?

No de másrészt vigasztal az is, hogy vannak oly képviselőink is, a kik örömmel ragadják meg az alkalmat, ha érdekeinkért sorompóba léphetnek. De csak három ily együnk van? Hát a többi? mit csinál? ezt már magunk is szeretnénk tudni!

Ez a hiba, illetőleg itt a hiba! Nem működnek egyöntetűleg. S ha aztán hiba van, vagy elmulasztottak annak idején tenni valamit, azt felelik választóiknak: hogy „a kormány nem akar,“ hiszen valakit csak okozni kell, s ennek a szegény kormánynak már úgy is mindegy, akár egy ráfogással több vagy kevesebb, az már nem tesz nagy különbséget?

Igy vesz a népszerűség? így támadnak a pártok és zavarok.

Mi maradunk a réginiél!

Nálunk ha egynapos valami, annak már avas szaga van: rákiáltjuk: „hogy lelte magát“ nem volt életre való. Új kell, ha nem is lehet a dícsőségéből, legalább a rongyából valami kis parány: egy csep viz csak, meg egy kis szappan, aztán fújunk szép új politikai szinburekokat, elég nagy fejük van a vezéreknek, hadd mulassanak vele!

A járt út nem tetszik, hanem rengetegekben kalandozunk, pedig Ariadne fonala sincs kezünkben.

Összeszedünk az ország szive javából 400 vagy 500 embert, — azért hogy a hajunk szála sem görböljön meg, s ezek magok úgy egymás hajába kapnak, hogy az egész országnak fáj és mindjában sirunk bele!

Szeretnénk tudni, hogy hányadik ember tudna megkülönböztetést levonni, a számtalan párt által kiadott programokból? mit akar, és megnyit ez, mennyit és mit, az! Hol akar emez megállni, — hol amaz?

Ugyan kérem hányan értik ezt az országos játékok?

Szép mulatság! kivált annak a ki szereti, — mi nem kérünk belőle.

Nagy a nyomor, nagy a szükség, kevés a pénz — van három jó képviselőnk, azért ne búsuljunk — van párt elég!

A vigasztalás nem árt?

A mult év sanyaruságai országiszerte általános lehangultságot idéztek elé. A esüggelget érzelmet még fokozta ama reménytelenség is, melylyel a bizonytalan jövő elé néztünk. A titkos félelem, mely elfogta bensőnket, már csaknem igazolva lett, s kinos aggodalmakra szolgáltatott okot.

A hitelválság végig száguldott Európa leg-gazdagabb országán s nagyon közelről érintett, nagyon mélyen sújtott bennünket is. Az áldás elhagyá kalásztérő gazdag téreit az országnak s nélkülözésre kényszerült szántóvető és iparos, munkás és kereskedő. A pártok ke-

belén belől ujult erővel törtek ki a villongások s a politikai állapotok ingatagsága ismét cabinetválságokat vont maga után. Az ösi és teli ulésszak nagy eredmények nélkül röppent el fejük felett s voltak sokan s voltak tekintélyes hangok, melyek kételkedtek már az önszegély lehetőségében. Az elemi, a társadalmi s politikai szerencsétlenségek hosszú sorát kellett átélni és leküzdeni, készen a nélkülözésekre, de nem esüggelődő bizalommal önerünk szívóssága iránt.

Hála a gondviselésnek, a láthatár egy kissé derültebb kezd lenni fejük felett, s azon édes remény kecséget bennünket, hogy a mult év csapásai által okozott anyagi és társadalmi sebek hegedni kezdenek, s a nemzetre — ha kitartó munkásság s iparkodással önmaga is segíteni kíván magán, szebb jövő napjai derülhetnek fel.

Közzgazdasági helyzetünk még mindig nyomasztó ugyan, mert hiszen a mult évnek súlyos terheitől még mindig nem birt megszabadulni, de sem újabb ok, sem újabb jelenség fel nem merült, mely aggodalmaink tovább terjedését igazolhatná.

A hitelügy, mely ma már a társadalmi létezés egyik bázisát képezi, lassanként kezd kibontakozni alélságából s minden jel oda mutat, hogy a társadalom e nagy betegsége terjedni megszűnt s a gyógyfolyam immár önmagától kezd lassankint megindulni.

Reményünk a nyerstermelés sikeréhez nem oly gazdag ugyan, mint volt egy év előtt, de ennek sikerére nem is alapítjuk egy egész évnek oly gazdag és fellengzős terveit, mint a miként azt tavál a közkiállítás megnyitának napjaiban tették.

Nagy csalódások ellenbe biztosítva vagyunk. A köznapi rideg számítás elfoglalta kedélyünk rejtekeiben, s a közelet egész terén a jogosult helyet.

És ha a mult év csapásai hagytak nyomot s ha az idei késői fagyok ütöttek némi lézapot a termés kiállításokon: még ezek dacára is nyugotán nézhetünk a jövő elé. A természet kebele még zárkóztottan áll előttünk, de az ország minden részéből naponként kedvezőbben hangzanak a reménytel tudósítások.

Politikai helyzetünkben a kedvező kibontakozás reményét egy nagy és általános meggyőződés teszi indokoltá.

A nagy nemzeti pártok elemei belátták azt, hogy nem a pártviszályok és nem a cabinetválságok azok, melyek czeira vezetettek.

Belátták azt, hogy az új alakulások sokkal nagyobb rázkódással járnak, mintsem azok a kétes sikerért minden kedvező pillanatban megkísérthetők volna.

Belátták azt, hogy nem az éckészölés hatalma, hanem a mindennapi munka; nem az államférfiú lángész csillogása, hanem a tényleges helyzetnek józan ismerete; nem a nagy eszmék és fényes jelszavak imádata, hanem a fennálló intézmények fokozatos fejlesztése nyujthat nekünk egyedül erőt ahoz, hogy ez országot, melyben a cultura minden igénye feltámadott már, de csak csekély segédeszközök áll rendelkezésünkre, nagy válságok koczkazata nélkül felvirágozásra segíthessük.

E meggyőződés kezd már áthatni az ellenzék mérsékelt elemét is. Az ábrándok kezdenek tűnedezni és az elmék kezdik belátni, hogy mielőtt a nemzeti nagyság fényes épületét felállíthatnók, előbb a polgárisodás ránk rohanó hatalmát kell meghódítanunk és sajátunkká tennünk. Az állami belserveszkedés lett napi politikánk jelszava. A közigazgatás rendezése, a közoktatás virágozóvá tétele, az igazságszolgáltatás biztosítása, a közzgazdasági erők mérsékelt, de lépcsőzetes fejlesztése s ezek nyomán s ezekkel egyidejűleg az állam szükségleteinek az állam anyagi és szellemi

TÁRGYA

Ovenson Mária.

Edinburghnak azon végtelen utcáján, mely a vártól egész Holyroodig terjed, és High-Streetnek nevezetik helygrott éjféli táján egy asszony, kezén vezetve kis gyermekét. — Az utcai lámpák halvány világánál, melyet a sűrűn szállongó hó befátyolozott, láthatók voltak e szerencsétlenek különös szabatu, szegényes, tarka szőrszövetből készült kóniósok; s jelentek, hogy ők a Solway túlpártjáról valók. A gyermek, mintegy kilencz évű, nyomorú, sovány kis lány volt, kinek beteges arczháiványsága a hideg sanyarusága által még inkább kiemeltetett. Az asszonynak erősen kijelent, kemény vonásai voltak, olyanok, melyek közönséges szilárd jelkületet fejeznek ki; most azonban csak aggodalom s testi fájdalom által okozott teljes laakadságot mutattak, mely erős lelkeket, ha kétségbeesés és balszerencse ellen sokáig hasztalan küzdöttek, annál jobban lesújt.

Az asszony sebesen félre seperte a havat, mely egy közel palota előtti kőpadot elfedett, leüle a fagyos marványra és iparkodott gyenge ingatag lánykáját megmelegíteni, fölemelvén őt nagy nehezen ölébe, melléhez szoritotta és kicsiny lékre dagadt kezét a maga hideg újával dörzsölé. A kis lánka erre csakhamar elaludt, de göresös rángásai, melyekkel mindig közelebb simúlt anyjához, elarúlak, hogy egő nehez szeméit csak a fajtáim zarta le.

A parazszzimú vas, mely alatt a reszkelő ideg sutorog és összehuzódik, a sebészi fűrész, mely a csontot, a nyüző kés által hűs-fődeletől megfosztottat, elragja, igen heves testi fájdalmat okoznak, s elnyomják a lelkit — a keserű kín, megsemmisíti még a gondolatot is; csak a megfagyásnak van azon saját-sága, hogy egy még borzasztóbb lelki aggodalmat támaszt, mint a fájdalom, mely a csontokig fúrja magát s elrombolja azokat; einyomva kinteli, nyugalmatlan tomplástól, a beteg rémes képzetelekkel tételődik, melyek akarata ellen a multnak szivszaggató történeteit állítják elebe; az álomnak és ébrenlétnek minden gyötrelmeit érzé.

Ilyen volt helyzete a boldogtalannak, ki öntudat nélkül szoritván gyermekét kebléhez, akarata ellen elfolyt élete minden bajaira emlékezők. Rosz nemtöként jelent meg neki a mult a jelennek minden borzalmaival körül-áryaltan. És ki izlette úgy mint ő a kétségbeesés keserű eszéjét? — Az ő öregebbik erényes szép leánya elcsábítva, elszökte — merészelté anyjának bűne szegénydíját ajánlani! — Ő ugyan a bűnbánónak megbocsátva nyitotta volna fel karjait; de a kéjhölgynek borzadva vetette el ajándékát és leveleit. Az ég szigorú erényét rosul jutalmazá, véletlen szerencsétlenségek szétrombolák házi esendét. Ferje elutazott, azon reménnyel, hogy némi nyomorú maradványait szedendi össze vagyónának; — alig ér Edinburghba, megbetegszik. Téli időben, egyedül, legkisebb gyermekével indul a hű nő a nehéz utra, férjét vigasztalandó; eléri célját — de férje két nap óta halva van.

A folyvást szállongó hó, mint fehér fagyos lepel lassanként elborítja a két szerencsétlenül álló mozdulatlan képcsoportot. Már fogyni kezd utolsó ereje a szegény anyá-

nak; merev kezei nem bírják többé tartani a jult gyermekét. — Koldulnia kell, vagy meghalnia. — Oh, ha maga volna! de szemei gyermekére esnek. — Már zörget a kevely palota kapuján, panasz-szózatá esdeklők segedelemért annak lakóihoz.

Egy szolga megjelenik, de csak hogy goromba megvető tekintettel vissza utasítsa. Már távozok sötét, gondolat nélküli kétségbeeséssel, midőn egy szobaleány, tudákos arczal kilép és szól: „Jó Isten, mi keményszivű maga, György! Ha asszonyunk tudná, hogy a szegényekkel így bánik, rosul járna. Mis Ovenson, vagy inkább mistres Clarence....“

„Ovenson!“ kiálta a koldusnő, „jer fussunk gyermekem!“ És eltűnt, gyermekét maga után hurcholva.

„Ez valami féleszű!“ mond a szobaleány.

„Valóban,“ mond a phlegmaticus György, „de hová lett oly hamar? Még High-Streetet nem hagyhatta el és már eltűnt tekintetem elől.“

„Biz Isten! — Na, akár hová lett legyen, én bizony egy bolondos miatt nem teszem ki magam náthának.“ Alig mondá ki a szobalány

ereje
s me
elhat
egye
sége
ezen
fényt
jövö
— r
ür ö
rosna
megé
a rop
előtt
szent
Balla
söt B
van.
elegit
szegé
czara
nek i
t igaz
azon
erdeke
hogy
sültt
sanak
előt
szokot
időre
engedj
gató u
és vig
operet
e dere
veszte
társula
között
ralatan
landun
addig
a lehet
is várj
müköd
pénzun
forintot
hogy a
gények
ban. A
működt
gatót v
Most a
egyébb
sekne
A „Fő
és erde
a borla
fényt
rendelt
kereske
ezég re
máj.
sokat
hogy az
felé ford
loknak
— kivé
rokat
— meg
állítás
*
trak ál
1-jétől
változtat
pestről
délleti
számu f
perczet
20 percz
Budapest
számu sz
ezen sz
szőnyege
son szö
Úgy
len embe
látszanak
van; meg
gából e
romlottab
gyermek
vendőt f
dag kár
zsaiban.
Igy
Csábítási
öt meges
son karja
szerelmes
hü imád
csodáltni
tehetségek
gazdag és
hires szin

erejéhez mérséklése: ez az az út, melyre térni s melyen ingadozás nélkül haladni a Deákpart elhatározva van s melyen pillanatonként és egyes esetekben a mérsékelt ellenzék szövetése is biztosítottnak tekinthető. A közszellem ezen üdvös fordulatának fedezzük mi fel a fényt, mely nekünk azt mutatja, hogy politikai jövőnk láthatára derülni kezd. És ez a fény — reméljük — csalóka nem lehet!

HIRHARANG.

* Szeretett főispánunk Hertelendy József úr ő méltósága, ki hivatalos ügyben a fővárosban járt, e napokban a megye székhelyére megérkezett.

* Aradi Gerő jól szervezett színtársulata, a roppant hőség dacára igen fényes közönség előtt tartja előadásait. A szereplő tagok Mintszenti Kornélia, Zoltán László, Aradiné, Bérczi, Balla, Kis, Szombathy, az operettekben kitűnő sőt Balla és Aradiné a drámában is helyén van. A társulat többi tagjai is tökéletesen kielégítik igényeinket. De a zenekar, mely a szegény karmester fáradságtalanul igyekezete dacára is oly silány, hogy a társulat jó hírnevének inkább árt mint használ. Ne vegye a t. igazgató rosz néven, ha pártoló közönségünk azon aldozatot, melyet a magyar színtársulat érdekében e forró évszakban hoz, — követeli, hogy az operettek, melyekre az igazgató főszílyt fektetett, legalább oly zenekarral adassanak elő, hogy a közönség legalább a zene elől ne legyen kénytelen a színházról megszökni. — Ha a zenekar szervezése így rövid időre lehetetlen volna, akkor mi szívesen elengedjük az operetteket, és kérjük az igazgató urat, hogy inkább adasson jó népszínmű és vígjátékokat — mint ily macska-muzikával operettet. — Igazán őszintén sajnálunk, hogy e derek színtársulat az ily rosz zene miatt elvesztendő hitelet. Pedig jelenleg a magyar színtársulat szervezése van, a vidéki színtársulatok között az első helyet foglalja el. — Színi bírálatunkban a személyzetéről bővebben szöveglünk.

* Aradi színgazgató úr mint értesülünk, addig nem adat elő operettet, míg a zenekar a lehetőségig rendezve nem leend. — Azt mi is várjuk tőle.

* Városunkban Neumann énekes társasága működik. — Igazán ha megmondjuk hogy pénzünk nincsen, és mégis ez is elvisz egy pár forintot, arra a gondolatra kell hogy jöjjünk, hogy még sem vagyunk talán oly annyira szegények, mint a hogy azt mondani szoktuk.

* Tegnapelőtt két ház elégett városunkban. A derek tűzoltók ugyancsak derekasan működtek közre, hogy a bűsz ellenek mielőbb gátot vehessenek.

* A Tisza vize két nap óta apadóban van. Most már apadhat, — nem maradt utána egyéb semmi mint iszap, a gyönyörű vetéseket se hirok se hamvuk.

* (Magyar borok a londoni kiállításon.) A „Földm. Érdekeink” írja, hogy a magyar és erdélyi borkiállítás a leggazdagabb egyik a borfaják mennyiségét, minőségét s a kiállítás fényét illetőleg. A kiállítást a gazdasági egyesület rendezte, az ország összes bortermelői és borkereskedői képviselésével, egyedül a Láposy cég rendezett saját kiállítást. Eredményről a máj. 1-én megnyitott kiállításról még nem sokat mondhatni; annyi azonban tisztán áll, hogy az angol közönség figyelme kezd boraik felé fordulni. Különös azonban, hogy az angoloknak a mi tiszta szűz boraik nem ízlenek — kivéve a szomorodni és erdélyi nehéz borokat — a többi csak úgy szeretik, ha jól meg van kognakozva. — Az osztrák borkiállítás a legszegényebb.

* (Osztrák államvasút-társulat.) Az osztrák államvasút-társulat vonalán f. évi június 1-jétől kezdve új menetrend lépett életbe. A változtatások a következők: Elindulás Budapestről Bécsbe 6. személyvonat 9 óra 10 perc délelőtt (5 perccel korábban a régénél.) 4. számú futárvonat 2 óra 10 perc délután (15 perccel előbb.) 8. számú személyvonat 9 óra 20 perc este (5 perccel előbb.) Elindulás Budapestről Szeged, Temesvár, Bázias felé 5. számú személyvonat 6 óra 50 perc (7 perc.

előbb.) 1. számú futárvonat hétfőn és pénteken 10 óra 40 perc este. Elindulás Temesvárról Budapestre 9 óra 42 perc este (25 perc. előbb.) 9 óra 22 perc reggel (5 perc. később.) Elindulás Budapestről Czegledre (a tszai pályán.) 9. számú személyvonat 6 óra 3 perc (23 perc. előbb.) 149. számú vegyes vonat 2 óra 45 perc (15 perc. előbb.) Elindulás Budapestől Érsekújvárra 84. számú vegyes vonat 11 óra 40 perc délután (30 perc. előbb.) Elindulás Budapestől Esztergom-Nánára 38. számú vegyes vonat 7 óra 10 perc este (1 óra 14 perc. később.)

* A „Temesi lapok” következőt írja az ott működött Aradi színtársulatról: „Aradi Gerő magyar színtársulata meen ft Temesvártól s N.-Beeskerekre rándult néhány előadásra. — Utolsó két előadásán mindig szép számban jelent meg a közönség, mely mindkét estén jól mulatott; de ki is tettek magukért színészeink s bátran mondhatjuk, miként a jövőben itt működendő német színgazgató állását nagyban megnehezítették annyiban, hogy nem csak fényes előadásokat fog kerülni oly derek társulat összeállításai, mint Aradié volt. S ha még felemlítjük, hogy magyar színészeink nemcsak színpadi hanem magánéletük tekintetében is kifogástalanul távoztak körükből s ez utóbbi körülmény által is közönségünk nemcsak magyar, de német részének általános elismerését is elnyerték. csak kötelességszerűleg járunk el. Öszinte jóakarattal kísérje e derek társulatot minden útján.”

* Ora et labora! Az orleansi szűz ünnepe az idén is nagy pompával ülték meg a francziák s különösen buzgók voltak a jó párisiak, kik tette aggattak a szűz szobrát tarkábbn tarkább koszorúkkal, e koszorúk azonban eféle kettős-feliratokkal voltak ellátva: „Francziaország védangyalának!” s ugyanazon koszorún: „Legjobb mellőzörp kapható Letropnál X. utcában.” — „A nemzeti védelem szellemének.” „Laveugle szemész készít szemeket üvegből.” — „Az orleansi szűznek.” „Kitűnő borecet kapható Y. jöhirű gyárában.”

* (Esketés tavirda útján.) Északamerika Jowa államának Bonaparte községében egy mátkapár állított meg nemrég a távirda-hivatalba s előadta, hogy ők egy keokuki községbeli lelkész által távirati uton kívánnak megeskettetni. A hivatalnok legott táviratozott a keokuki államra, honnan válaszul e szavak jöttek a már ottan váró lelkészről: „Fogadjátok meg egymás kezét.” Ezután hasonló módon megtörtént az egész esketési szertartás, s végül megjött a papi áldás is az új házaspárra.

* (Lovak- és szamarakban Ausztria leggazdagabb.) Decroix összeállítására szerint Európa ló-, szamar- és öszvér lakosai 34.413.605 főre mennek. Ezek közül Svájcra 110.000, Belgiumra 260.000, Hollandiára 300.000, Spanyolhonra 650.000 (ez aligha hiteles, a szamarak honában, hol minden gazdának jut egy — honny soi qui mal y pense!). Törökországra 1.100.000, Oroszországra 1.800.000, Angliára 2.666.200, Ausztria-Magyarországra (az összeállításban csak „Ausztria” elnevezés fordul elő) 3.100.000, Franciaországra 3.633.605 fő jut; aránylag tehát mi vagyunk bennök a leggazdagabbak. (De ezek csak a nyilvános számarak kimutatásai, — hát a titkos számarak száma mennyi lehet! Szerk.)

* (Kinek mi a gusztsza.) Franciaországban és Németországban megszokták a ló- és szamarhúst. A kutyahúst nemcsak a kínaiak szeretik, hanem az eskimóknak is kedvenc ételük; de természetesen a kővér kutyakölyök becsesebb, mint a vén kutya. A malabari csólik a poczegereket megszokja. Ceylonban a tövisdisznó kedvenc-csemege, oylan jó ízűnek tartják, mint mi a szopó malacot. Siambn a krokodilushúst a piacon árulják. Amerikában, Afrikában és Ausztráliában a bennszülöttek az aligatorokat megszokják. Az indusok a golyvás gyíkokat kigyófajának tartják s kedvenc csemegejük. — A arabok és görögök a sáskákat megszokják, a hottentották a hangyákat, Ceylonban a méheket, az angolok a sajtkukacot.

* Vasárnap a kincstári erdőben a kereskedelmi ifjúság júniást rendez. De csak úgy, ha az idő is megengedi.

* A „tűzoltó-egylet” mult vasárnap a kaszinó-kertjében reüniót rendezett, a melyen szép számu közönség jelent meg.

* Elleméren egy anya négy gyermeket szült. Kettő harmadnapra meghalt. Nevezetes, hogy mind a négy fiú volt!

* A „Vasárnapi Újság” június 7-diki száma következő tartalommal jelent meg: Fogarasi János (arczképpel.) — Géza és László a dömösi erdőben. (Szász Károly „Salamon” című költői beszélyéből.) — Az erdélyi román népmondák. — A magyar testőrség Bécsben. Balagi Aladártól. (Képpel.) — A pesti népszínház. Törs Kálmántól. (Képpel.) — Temetők és temetés Párisban. — Utazás a tenger alatt. (Regény, képekkel illusztrálva.) — Az akadémia unnepléses közlése. — Három nap Helsingforsban. Géresitől. — A hétről. (Tárca.) — Egyveleg. — Irodalom és művészet. — Közintézetek. — Mi újság? — Halálozások. — Statistikai jegyzetek. — Sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Újság” ápril-júniusi évnegyedi folyamából, melyben az „Utazás a tenger alatt” című képekkel illusztrált regény közlése megkezdett, még néhány teljes számu példány kapható; előfizetési ár évnegyedre 2 ft.

* A választási törvényjavaslat fölött élénk vita foly az országgyűlési pártkörökben és a képviselőház osztályaiban. A jobboldal tagjai közt a javaslat több főpontjára nézve feltűnő nézetkülönbségek vannak; miután azonban az eltercések főleg azon két ellentétes szempontból erednek, hogy Horváth Lajos és nézettársai gyökeresebb választási reformot sürgetnek, míg a párt nagy többsége opportunista szempontból a betervezett novellát helyesli; remélhető, hogy e két különböző alaki felfogás a párt egységét nem fogja megbontani s Horváth Lajosék szintén elfogadják a célszerűségi szempontot. Annnyival is inkább, mivel a tegnapi deák-parti értekezlet kimondá, hogy a már tárgyalt és elfogadott részt pártkérdésnek tekintik.

* (Olaszországi brigantik.) Faina gróf Viterbo egyik jelentékenyebb városa közelében a postai országuton négy rabló által letartóztatott. A rablók érette 150.000 franc váltásdíjat kértek. A gróf öcsésének emiatt levelet küldött, de az olvasni nem tudó brigantik a levélben árulást sejtven, a gróft megölték.

* Minthogy a gyámhatóságok és árvaszékek jelenlegi szervezete általában oly hiányosnak bizonyult, s minthogy ezen közegek hatásköre tüzetesen nincs megállapítva, az ügymenet gyorsítása szempontjából, valamint a számos illetőlegi összeütközések elkerülése végett, azon törvényjavaslat tétellett, hogy a gyámhatóságok hatásköre törvény által szabályoztassék. Mint értesülünk, e tárgyban legközelebb egy vegyes bizottság fog összehívni, melynek azon feladata lesz, hogy azon elveket állapítsa meg, melyek a törvényjavaslat kidolgozásánál irányul veendő.

Magyar színház Nagy-Beeskereken.

I. Elcsélt frázis az, a mely arra int, hogy hazafiságból pártoljunk a színészetet. Értelme volt e mondásnak akkor, midőn a magyar színművészet még gyermekpályáiban tengődve, partfogásért esengett a rideg közömbösséghez. Politikai tényező volt ez is; mert a színpadról magyar szó hangzott s a magyar szót, a magyar nemzetiséget ápolni, élesíteni, terjeszteni — akkoriban hazafias kötelesség vala.

Ma már másképp áll a dolog. A mint a nemzet önmaga lett sorsának intője: azoképen önmaga urává lett a magyar színészet is; és nem tür maga mellett s maga fölött semmi gyámot: hívják ezt bár hazafiságnak. Manapság a színészetet már mint önzelt tekintjük: a mi közvédeltségénél fogva szívünkbe hat, a mi szépségével lelkünket álomba ringatja, a mi nemességével fölbuzdít, a mi nevető idegeinket rezgésbe hozza, — a z tetszik nekünk, ha chinai nyelven adják is elő.

Mindazáltal vannak esetek, midőn lemondunk e koszmopolita álláspontól és szívesen túrnék egy-egy hiányt, örömet nélkülözünk ezt vagy amazt: csak azon a nyelven szólaljon meg a műzsa, melyen az anyatej mellet kezdtünk dadogni.

Igy van ez városunkban. A felség és zilált társadalmi élet, mely itt honol; a szűkkeblű visszavonás, melynek jegét csak pillanatszerű időre lehet fölmelengetni; a sok csalódás, melynek nem egyszer voltak tanúi: féltékek tesznek ugyan bennünket, hogy a jó törekvés, a nem számításból kiinduló akarat körülményeinek közt dugába dölhetnek; mégis örülünk annak, ha falaink közt magyar színtársaság üti fel sátorát.

Az azonban bámulva hallá egyszerre London, hogy Miss Overson a színházat elhagyja. Ezer különféle okoknak tulajdonított ezt a váratlan történet. Nyolcz napig szűn nélkül róla beszéltek, aztán senki sem emlékezett rá. Mi hozhatta ily egészen ellenkező változást a művésznő elveibe? — Nem más mint egy fiatal, szelid, félénk énekes, a szeretetre méltó Clarence Arthur. Ő Miss Oversonban azon lángoló szenvedélyt ébreszté föl maga iránt, mely csak igen ritkán s csak választott személyek által szokott fölbreszletni.

Ő szeretett! — Szerencsésnek érezte magát, hogy az őt bálványozó Arthur féltékeny aggodalmainak legdrágább vagyonát — hirtét és ennek következtét — feláldozhatta. Megbánás nélkül hagyván el a londoni színházat, néhány hét óta Edinburghba menekedett, hol boldogan és ismeretlenül, üdvözött magányban élt Arthurral, most már férjével.

Már kezdett a nap a kárpitok megett, melyek Mária házszobájának ablakait fedték, derengeni; félig felöltözve téli köntösben, és szép karjait kedvese nyaka körül kulcsolván, elragadtatva nézte Arthur mosolygását; majd

Örültünk kivált annak, hogy nem valami alsóbbrendű trupp jött kozzánk szerencsét próbálni, a mely csalódásai után szánandó helyzetben, emberbaráti könyörületre támaszkodva, távozott közőlünk; hanem oly társaság — az Aradi Gerőé — közzöntött be hozzánk, melyet jó híre, és a képzett műgényü temesvári közönség kedvező fogadása előzött meg.

Csak hogy ferde társadalmi viszonyaink, kimaradni késztenek e sokkal nagyobb pártolásra érdemes színtársaság előadásainak látogatásából sokakat, a kik diereregve és fogvaczogva élvezték a mult telen a Zech-féle komédiások piaci badarságait.

Kár, hogy a derek színgaztató nem teremthetett össze egy, bár kevés tagból álló, de pontos orchestrumot; így, a mostani zenekar mellett — dacára a társaság ügyes tagjai tehetsége- és igyekezetének, dacára a karmesteri páleza — néha tulbuzog — ütenyesének, — alighanem az összes közönség óhaját tolmácsoljuk, ha azon kívánságunkat fejezzük ki: pótolják az operettek helyét a zenekarra nem annyira szoruló népszínművek, továbbá vígjátékok és drámák.

A társaság előadásait urnapján, június 4-én nyitotta meg a „Szép Galathea” és „Dunois lovag” operettekkel. Már az első darab folyamán megkedvelte a közönség a rutinirozott színésznőt és jó énekesnőt, Mindszenti Kornéliát, a kinek plasztikus szoboralakján — hogy igazat adjunk az imprvizáló Mydasnak — még a „Torontál” sem tud kifogásolni valót. Bércy (Pygmalion), Zoltáné mint fúrge Ganymed és Kiss mint Mydas mind énekükkel, mind játékkal feledteték a zenekarnak kivívó disszonanciáit, melyek a „Dunois lovag”-ban kihozták sorsából szilárd erényű házi barátját a szegény tatar Lahirenek, kiket Balla és Szombathy jól személyesítettek.

Pénteken, június 5-én: „Hunyady László halála”, Dobsa tragédiája, melyben különösen kitűnt Ronow Agnes szerepében Aradiné, mint V. László Prielle, mint Gara Mária Priellené, mint Gara nádor Jakab és a czimuszereben Balla, a kinek játéka meggyőzött bennünket, hogy Aradi társaságának a szavaló darabokra is kiváló erői vannak.

Június 6-án: „Faust” operette, melynek mulatságos jeleneteiben a főszerepvivők: Mindszenti (Margaréta), Bércy (Faust), Szombathy (Mephisto) és Sybel hangolták jó kedvre és tapsra a közönséget.

Június 7-én Szigligeti régi jó népszínműve a „Csikós” került színpadra. Igazán csikós-typust ábrázolt Balla, a ki szépen dalolta a közbe szótt népdalokat. De kiváltképen megnyerte a tetszést fülbemászó hangjával a kedves Zoltáné, kibe épen nem esodáljuk, hogy fulig volt szerelmes a Bandi. A koszorú, mely a proscenium-páholyok egyikéből Zoltáné lábaihoz hullott, habár egy tisztelője virágából fondótt is, legyen mindnyájunk elismerésének kifejezése. Kerekdeden és összevágón folyt az előadás és a szereplők Márton eskőtől kezdve a részeg asszonyokig mulattató genreképeket nyújtottak.

Június 8-án: „Coscoletto” Offenbach vig operette, melyben Mindszenti Kornélia, Zoltáné, Bércy, Kiss és Szombathy a burleszk jelenetekben minden hitelhetőt elkövettek, de buzgalmuk hajótörést szenvedett a zongorával nem épen előnyösen pótoló zenekar botlásain; csak Mindszenti Kornélia bravourja birt megküzdenni a zenekíséret hamisságaival.

Június 9-én: „Tündérlak Magyarhonban”, Szentpéteri vígjátéka a régi jó időkől, melylyel gyakran találkozni a nemzeti színház műsorában is. Ez est egyike volt a legélvezetesebbeknek, melyeket a társaság nyújtott; a sikerben, mely az összevágó előadást jellemző, egyaránt osztoztak a szereplők. — De mégis különös fölemelési illet Aradiné (Marsca), kit a dalbokrétáért, melyet kedvesen énekel, virágbokrétával tisztelték meg; Ballát, ki a rokkant husár szerepében kitett magáért; Priellenét s Ujfalusi Gizellát.

A közönség mindez előadásokra csak közép számmal jelent meg s azért nem tartjuk fölöslegesnek a felhívást: Több partfogást!

A torontálmezei takaré- és hitelbank 1874. évi május havi Forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.	
Állásuk 1874. évi április végével . . . ft.	404981-75
Betételek május hóban . . . ft.	5893-69
Összesen . . . ft.	410875-44
Visszafizetések május hóban . . . ft.	47895-74
Állásuk május végével . . . ft.	362979-70

II. Folyó számlái üzlet.	
Szenvedőleges egyenleg április végével . . . ft.	71-55
Betételek május hóban . . . ft.	11481-38
Összesen . . . ft.	11552-93
Kifizetett május hóban . . . ft.	3550-05
Szenvedőleges egyenleg május végével . . . ft.	8002-88

ezen szavakat, felfuta a csiga-grádics puha szőnyegein, mely a híres színésznő Mis Overson szobáiba vezetett.

Úgy van! A valódi szerelem azon egyetlen emberi érzés, melyen az önzés jelei nem látszanak. Benne szent és megszentelő erő van; még az elvesztettnek is régi ártatlanságából egy részt vissza ad; a legvadabb és romlottabbat megszelídíti a kedves mosolygása, gyermekkora enyélésé; szerencsét, multat jövendőtt feláldoznak a szerető, és érettök gazdag kárpótlást találnak az együttélés várazaiban.

Igy volt a szép Overson Máriaival is. — Csábítási hálóba kerülve egy nyomorú által, ki őt megcsalta, azért, hogy a gazdag lord Paterson karjaiba taszithassa, csakhamar nyilvános szerelmese lön egy pompakedvelő öregnek. E hiú imádója egész Angliában ismerténi és csodálatni akará őt. Természettől szerencsés tehetségekkel megáldva a színészi művészségre, gazdag és hatalmas úr védelme alatt, hamar híres színésznővé lön. De lord Paterson nem

sokáig örvendhete művének; ő egy évvel később, hogy Mária színpadra lépett, meghala, és végredelele iszonyú nagy vagyontól, melyet Máriaának hagyott, fosztá meg az örökösök.

Pártolva a hír szemfényvesztő játéka által az ifju, szép és gazdag Mária egy sereg kértől látá magát körülveve. Nem egy dandy volt közöttük, nem egy báró ajánlotta neki czimét, sőt találkozott lord is, ki javaslatot lön Shakespeare tolmácslőnéjának, cserélje el a tragica coronát egy peereével és viscouleával. De ezen fényes kilátásoknak élbe tette ő azon kecseli életet, mely egy híres színésznőé, kivált Londonban; egy oly életet, mely férfui függetlenséggel bír s mind azon hódolatokat és gyönyöröket egyesíti, melyek kecses hölgyeket környezni szoktak. Egy egész közönség lelkesült mozgalmal, azon hízegő felkiáltásokkal, melyekkel a szeretett művésznő idvezeltetik, valódi életszükségeivé váltak Máriaának. Talán azon önteltsés is, melyet hiúsága annyi visszautasított házassági ajánlatokból merite, eszköz volt, hogy jelen életmódjánál ma-kacsul megmaradjon.

enyelgeve s gyengéden, majd hevesen és szenvedéllyel futá el férjétől hirtelen, hogy ismét vissza jöjjön és forrón megölelje őt, és gyengéd újjával szőke fúrtei között játszadozzék.

Most a kárpitokat félre huzván, az ablak üvegére, melyet a fagy csinos kristállyal himze ki, Arthur nevé kezdé gyűrűjét vénsi, Arthurét, ki édes andalgás között némán nézte őt. Mig ezzel gyermekileg figyelve foglalkodnék, a név állászó vonásai között, melyeket épen most feste a félig homályos ablakjégre, történetesen egy embercsoportot pillanta meg az utcán egy hóval fedett tárgy körül.

Önkénytelen újságvágytól ingerelve, az ablakot, mely sokáig ellenállta kis keze fáradozásának, feltnyitja. — S im, két fagyott embert látá ott, kiket a falhoz támasztott. — Mária egy kimondhatatlan pillanatot vet rájuk. „Az én édes anyám, az én édes anyám!” sikolta fel és ájtultan, maga is jéggé válva, rogyott le a vigasztalhatlan férje karjai közé.

III. Betéti levelek.	
Allásuk aprilis végével	ft. 30239-70
Betételek május hóban	ft. 2000—
Összesen	ft. 32239-70
Allásuk május végével	ft. 32239-70
IV. Leszámlolási üzlet.	
Bankvált. A tőreza állása aprilis végével	ft. 369400-49
Leszámlolt váltók május hóban	ft. 95387-75
Összesen	ft. 464788-24
Visszafizetett váltók május hóban	ft. 122741-67
A tőreza állása május végével	ft. 342046-57
V. Leszámlolási üzlet.	
Hitelegylet. A tőreza állása aprilis végével	ft. 55455—
Leszámlolt váltók május hóban	ft. 8915—
Összesen	ft. 64370—
Visszafizetett váltók május hóban	ft. 9695—
A tőreza állása május végével	ft. 54675—
VI. Előlegek.	
Értékpapírokra. Allásuk aprilis végével	ft. 33854-20
Adott előlegek május hóban	ft. 113—
Összesen	ft. 33967-20
Visszafizetett előlegek május hóban	ft. 1069-50
Allásuk május végével	ft. 32897-70
VII. Előlegek zálogokra.	
Allásuk aprilis végével	ft. 18233-25
Adott előlegek május hóban	ft. 1643-15
Összesen	ft. 19876-40
Visszafizetett előlegek május hóban	ft. 1024-35
Allásuk május végével	ft. 18852-05
VIII. Ingatlan kölcsönök.	
Allásuk aprilis végével	ft. 63479-22
Adott előlegek május hóban	ft. 285—
Allásuk május végével	ft. 63194-22
IX. Pénz-forgalom.	
Pénztárkészlet aprilis végével	ft. 7587-07
Készpénz bevételek május hóban	ft. 160336-20
Összesen	ft. 167923-27
Készpénz kiadások május hóban	ft. 160332-25
Készpénz egyenleg 1874. május végével	ft. 7591-02

Közzgazdaság.

Kivonat a varsói consul 1873. február 26-án kelt jelentéséből.

Közlő a torontalmegyei gazdasági egyesület jegyzője. Lengyelország lenipara. Mióta a mezőgazdák állítják, hogy a földmívelésnél eddig követett rendszert, melynél kiválólag csak gabna, burgonya, cukorrépa és takarmány-növények

termelgetnek, meg kell változtatni és mióta a szesz-főzés és cukorgyártás hanyatlani kezd: azon vannak, hogy más növények művelésének és hogy a szesz- és cukor-gyárak helyébe más gyárak alakítsanak. — Előbb a szláv tartományokban virágzott és csak lassankint szorítottat el más iparágak által a lenipar. A szláv országokban a len és kender még a kereszténység előtti időkben is legkitűnőbb termény volt és a mérsékelt medves éghajlat mellett különösen jól jövedelmezett. — Ezen növények művelése nemcsak azon előnyt nyújtja, hogy mint gyártmányok az országban felhasználhatók, hanem azt is, hogy a forgalomban értékesíthetők, miért is a fonál- és a vászonkészítés egykor a népesség általános házi foglalkozását képezték. A saját használatra szükségeltetett vászon az országban állítottatott elő és a nyers anyagok nagy mennyisége, valamint a durva vászon a külföldre adottat el.

Finomabb vászon ugyan nem állítottatott elő, hanem az iparozók fehérités és elkészítés végett külföldre küldtetet, honnan ismét mint kész áru visszajött. Szükségtelen volna azon különböző változásokat felemlíteni, melyeken a lenipar Lengyelországban a legújabb idők óta keresztülment, amint azonban tagadhatatlan, hogy annak végleges megszűnéséhez mindenképpen a földmívelésnél elfogadott új irány, valamint a gyapotkémek használatának életbeléptetése és végre Angolország versenyé járultak. Angolország, mely tudvalegőleg szükségeltetett szláv és német vászonnal volt kénytelen kielégíteni, jelenleg azon ipart gépek segítségével oly magas fokra emelte, hogy e tekintetben az összes külföldi kereskedelmet is kezeiben bírja.

Ezek azon okok, melyeknek Lengyelországban a len- és kender-művelésre hátrányos befolyással bírtak és egyáltalán azon következményt is vontak maguk után, hogy oly vidékeken, melyeken a lenmívelés egykor virágzó állapotban volt, jelenleg még jelentékenyebb gyár is alig tarthatja fenn magát és hogy a népességnek ezen azelőtt általános foglalkozása most csak egyes egyénekre szorítottatik.

A lenipar hanyatlása a 18 század vége fele nagyobb figyelmet vont magára. 1775-ben több földbirtokos Lowicz környékéből ezen városban vászongyárt alapított, a vállalat azonban nem igen fejlődhetett és az időkben beállott hadi események folytán ismét megszűnt.

A későbbi vállalatok sem részesültek jobb sorsban. Egy 1818-ban Dowsud-pud-ban angol rendszer szerint berendezett fehéritő mihely kénytelen volt működéset ismételtelen megszüntetni, miután a vászonkészítés az országban a lehető minimumra esökkent. — Az akkori statisztikai kimutatásokból kitűnik, hogy körülbelül 1822-ig hasonló jelentékenyebb gyár az ország-

ban nem létezett. Csak egyes takácsmihelyek jelenkeztek pl. a Kalischi kormánykerületben. Ezek minőségre nézve, főleg durvább vászonmihelyekre szorítottak. — Finomabb vászon akkoriban azon okból nem készítettett még, mert nemcsak alkalmas fonálban, hanem fehéritő mihelyekben is hiány volt.

Ezen földmívelést üző országra nézve oly fontos iparágának állapota az országos ipar emeléséről gondoskodó kormány örökös figyelmét nem kerülte el. A takácsokat nemcsak minden telhető módon támogatta, hanem a kormány 1822-ben egyszersmind külföldi minta szerint gépfonodát is kívánt felállítani. — E célból 1825-ben annak feltalálójával Girard Fülöppel szerződést kötött, miután azonban a gépek beszerzésénél nehézségek keletkeztek a terv meghíusult és csak 1831-ben állítható fel Marymontban Varsó mellett az első és eddig egyetlen gépfonodára Scholtz Károly és tőrsze cég által, melyre egyszersmind átruháztattak Girard minden jogai és kötelezettségei. Ezen fonó- és szövőmihely 1833-ban Zyrardowba tetetett át. Az új vállalat kezdetben számos nehézséggel küzdött, míg a remélt sikert elérte. Dacára annak, hogy mindjárt kezdetben 27,000 Rubelből álló pénzeszeget részesült és gépekkel és anyaggal el volt látva, valamint hogy ezen szövőde tulajdonosai a legnagyobb gonddal törekedtek mihelyüknek lendületet adni, a vállalat fennállásának második évében már inogni kezdett. — Hogy a teljes megbukástól megmentessék, a lengyel bank a gyárt 1847-ben megvette és azt saját kezelése alatt tíz esztendőn keresztül 1856-ig tovább vezette, mely esztendőben Hille és Dietrich magán-vállalkozók tulajdonába ment át, kiknek számos egyéb kedvezményen kívül még 135,000 rubelből álló kölcsön is engedélyeztetett.

Az új vezetés alatt a gyár igen gyorsan fejlődött. A régi gépek és mihelyek újak által helyettesítettek.

A czikk ezáltal javult és az eredmény jelentékeny módon növekedett. — A zyrardowi gyár már 1863-ban 782 munkást foglalkoztatott és 24 fonógéppel és 360 szövőszékkel bírt. Evi gyártmányainak értéke 450,000 rubelre rugott. 1870-ben ezen gyár a közel fekvő Bledowban újonnan berendezett fiókgyárral együtt 640 mihelylét bírt és 2075 munkást foglalkoztatott, kik közül 402 külföldi volt. A zyrardowi gyárban vizgégeken kívül még gőzgépek is működtek 250 lóerővel, melyek 8920 orsót és 510 gép-szövőszéket hoznak mozgásba. 1870-ben a gépmihelyek száma 95-tel és az orsóké 590-zal szaporítottak, és ezenkívül egy új épület is állítottatott fel 200 új mihely és további 300 géporos elhelyezése céljából. A gyár finomabb vászont, asztalkendőket, törülközőket, ágylepedőket, zsebkendőket, harisnyákat és egyéb hasonlókat készít.

Bledowban 60 kézműhelyben durva vászon, zsák és drillich készítették.

Mindkét gyár évi előállításának értéke 1,200,000 rubelre rug.

Összehasonlítva az Oroszországban fennálló gyárakkal a zyrardowi gyár a második helyet foglalja el és a legjelentékenyebb egész Lengyelországban.

Oroszországban ellenben legnagyobb a Norsk-ban levő gyár, mely egy részvénytársulat tulajdona és évenként 1,700,000 rubel értékű gyártmányt képes felmutatni.

Egy második jelentékenyebb gyár, melyről azonban újabb idő óta csak kevés hallatszik, Dobrowola koronajóságban működik mariampol kerületben. Más gyárak az országban nem léteznek.

Egyes szövőszékek, melyek durva vászont és egyéb kelmeiket készítenek, fennállanak ugyan még, de oly városok és faluhelyek, hol a lakosságának egy része kizárólag csak ezen iparágall foglalkoznék, igen kevés található. Ezen iparág nagyobb részt csak mellékfoglalkozásul házi ipar gyanánt üzetik.

Az 1860. évi hivatalos statisztikai adatok szerint Lengyelországban 83 város, falu és telep volt, melyben a vászonszövés nem egyedül mint háziipar, hanem mint külön iparág üzetik, ebből esett a varsói kormánykerületre 31, a Lublinra 25, a Plock-ira 19 és a Radomii kerületre 8. 1857-ben az országban 7032 személy foglalkozott vászonszövésével, és előállítottak 48,934 pud len- és kenderfonolat és 4 047,154 arschin-vászont és egyéb szövötteket. (Folytatása következik.)

Szerkesztői nyiltposta.

Istvánfalva községében véghez ment jegyzőválasztásról irt közlemény erősen megtámadja Bubalovits János szolgabíró úr eljárását. Ha valaki valakit nyilvánosan vádol, akkor legyen annyi bátorsága, hogy nevét írja alá. Azért ha az illető sorok írja felhatalmaz, hogy a czikket saját neve alatt kiadhatjuk, az esetre a jövő számban közlendjük, ha nem, úgy azt kell hinnünk, hogy az egész vadaskodás szemmi alappal nem bíró koholmány.

B...nek, Temesvár. — Varom pajtás a czikket, hogy is van az a nóta. „Az ígért szép szó” stb. Tölem nem lesz békeséged? —

U. — i-nak helyben. — A kérdéses czikk egy családunk kellemetlen órákat szerezhetne. Aztán ez inkább magánügy, mit tartozik az a nagy közönség elé. Mossa kiki a szennyest odahaza, sokkal jobb lesz?

H I R D E T É S E K.

6423. sz. 1874.

(3³)

II. árverési hirdetmény.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy a t.-becsei takarékpénztárnak 300 ft. tőke és járuléka iránti követelése behajtása végett néhai Melkuhn József örököséi és alperesek tulajdonához tartozó és f. é. január 18-án felvett végrehajtási jegyzőkönyvben 1-től egész 147. sor-számok alatt lefoglalt és 440 ft. 28 krra becsült külön-nemű üveg-porzellan és egyéb ingóságokra és a mennyiben ezen elárverezendő ingóságok vételárából felperes követelése fedezést nem találva, ugyan a fentírtott végrehajtási jegyzőkönyvbe alperesek tulajdonához tartozó és a t.-becsei 512. sz. tjkönyvben 519. összeírású számu és 2372 frtra becsült ház és tartozékaira elrendeltetik és ennek foganatosítására 1-ső határidőül 1874. évi június 30-ik, szükség esetében második határidőül július 30-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órájára tüzetik ki azzal, hogy a fennebb mondott ingóságok az első árverési határnapon becsáron alul, azonban az ingatlanok az első árverés alkalmával becsáron alul nem, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Minden árverelni szándékozó tartozik az ingatlanokra nézve a becsár 10-ed részét bánatpénzül letenni az ígért vételár pedig 3 részletben és pedig harmadrészt, melyben a bánatpénz betudandó az árverésnél a kiküldött kezéhez azonnal, második harmadát az árveréstől számítandó 1 hó múlva, az utolsó részletet pedig az árveréstől számítandó 2 hó múlva és pedig a 2 utóbbi részleteket ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál lefizetni köteles; a többi árverési feltételek a telekkönyvi hivatalban a hivatalos órákban és az árverési napok alatt a kiküldöttnél megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a prts. 433. és 466. §§-aihoz képest felhívatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket e hirdetésny közétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölőlegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával a t.-becsei kir. járásbírósg megbízatik. Kelt a n.-becskerekéi kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi május 20-án tartott ülésében.

2269. sz. 1874.

(3³)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy Marianszky Mária mellenezei lakos végrehajtó részére 50 ft. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Lozanits Pája mellenezei lakos és végrehajtást szenvedettől lefoglalt és a mellenezei község 967. sz. tjkönyvébe 1017. összeírású számu ház, egy egész tartaletelek egy nyolczadából és 8118. r.

szám alatti szőlőből alperest illető felerésze becsülve 550 frtra végrehajtás utján elárverezése elrendeltetvén, ennek a helyszínén illetőleg a mellenezei helység község-házánál leendő eszközlése első határidőül 1874. évi június 30-ik, szükség esetében második határidőül július 30-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órájára tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígért vételár pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal felerészt és további 2 hó alatt az utolsó részét 6% kamataival együtt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az utolsó részletbe létszen betudandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni, végre

A perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhívatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket e hirdetésny közétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó, jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik. Kelt a n.-becskerekéi e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi ápril 25-én tartott ülésében.

1043. szám k. i. ex 1874.

(3³)

Pályázat.

Torontalmegye bánát-komlósi kerülethez tartozó Bán-Komlós községben üresedésbe jött jegyzői állomás, melylyel 800 frnyi készpénz fizetés és szabad lakás van összekötve, pályázat utján töltendő be.

A törvényszabta választás e. f. évi június 11-ik napjának délelőtti 9 órákor fog a bánát-komlósi község-háznál megtartatni.

Minélfogva a pályázni szándékozók felhívatnak, hogy az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §§-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig hozzám nyújtsák be.

A hivatalos nyelven kívül a román és német nyelvből jártság is megkívántatik.

Kelt B.-Komlóson, 1874. évi május 12-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

II. árverési hirdetmény.

(3³)

A n.-becskerekéi e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi márczius 26-án 1993. számu végzése folytán közhírré tételik, hogy a török-becsei 1-ső alizsameléki hitelintézet részére Vojnits Babetta és Jakab há-

zastársak a török-becsei lakosok ellen 400 ft. tőke és jár. követelés behajtása iránti ügyében a t.-becsei 424. számu tjkvben foglalt 414 sorszámú és 500 frtra becsült ház és tartozékainak leendő elárvereltetésére f. é. május 19-re reggeli 10 órára kitűzött első árveréskor vevők hiányában el nem adatott, mely esetre második árverés határnapján f. é. június 19-ik napja reggeli 10 órájára tüzetik ki, a melyre a venni szándékozók azon megjegyzéssel meghívattak, hogy akkoron a fent összeirt ingatlan az árverési feltételek szerint becsáron alul is el fog árvereltetni.

Kelt Nagy-Becskereken, 1874. évi május 22-én.

Tein János,
mint kiküldött végrehajtó.

911. sz. k. i.

(3³)

Pályázat.

Torontalmegyei török-becsei szolgabírói kerülethez tartozó Beodra mezővárosában üresedésbe jött körjegyzői állomás, melylyel következő illetmények összekötve vannak, és pedig:

Beodra községtől évi fizetés . . . . . 210 frt.
Napidíjak fejében . . . . . 40 „
Irodai átalány . . . . . 100 „
Két öl tűzi fa 18 frtjával . . . . . 36 „
Három öl szalma 10 frtjával . . . . . 30 „
25 font gyertya . . . . . 10 „
úgy nemkülönbön szabad lakás, 26 p. m. tiszta búza és 26 p. m. árpa.

Kis-Bikács községtől évi fizetés általlányal . . . . . 69 frt.
Akács községtől évi fizetés és általány 46 „
pályázat utján töltendő be.

A törvényszabta választás e. f. évi június 20-ik napján délelőtti 9 órákor fog a beodrai község-háznál megtartatni.

Minélfogva a pályázni szándékozók felhívattak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §§-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig hozzám nyújtsák be.

A hivatalos magyar nyelven kívül a német és szerb nyelv tudása is kívántatik.

Kelt Török-Becsén, 1874. május 17-én.

Stais György,
szolgabíró.

Kundmachung.

(3³)

Die ferbische Kirchengemeinde in Titel wird den ihr eigenthümlich angehörigen, von der alten Theiß umspiegelten, gegen die Foundation mittelst des allgemeinen Damms geführten, aus 134 Catastral-Sochen bestehenden Grund-Complex, genannt „Cserwenbia“ am 5. Jull (23. Juni) 1874, um 9 Uhr Vormittag, im ferbischen Schulgebäude zu Unter-Titel auf drei, eventuell auch auf mehrere Jahre im Picitationswege an den Meistbietenden verpachten, wozu Unternehmungslustige hiemit hñflichst eingeladen werden.

Die Picitations-Bedingnisse können bei der Kirchengewerwaltung allfällig eingesehen werden.

Titel, am 26. Mai 1874.

Athanasius Popovits,
Kirchen-Präses.